

॥ హనుమత్ సీతాలక్ష్మణ భరతశత్రుఘ్నపరివారసమేత శ్రీరామచంద్రపరబ్రహ్మణే నమః ॥

**షోడశ-శతనాత్మక
కిష్కింధాకాండ పారాయణ దీక్షా**

ఏదహరద రోజు పారాయణ - 15.07.2023 - శనివరము

మా	రు	త	స్య	స	హె	వే	దే	ర	మ	ఓ	స్య	స	హె	జ	వే
5	2	6	1	7	5	4	3	3	2	3	1	7	5	8	4

వే - 4

పారాయణం చేయవలసిన సర్గలు : 04 మరియు 01

సర్గల వరుస సంఖ్యలు

63, 64, 65, 66, 67 సర్గలు

పారాయణ శ్లోకాల సంఖ్య

15 + 24 + 34 + 37 + 50 = 160 శ్లోకాలు

॥ అథ సంకల్పః ॥

శ్రీమదఖిలాండకోటిబ్రహ్మాండనాయకస్య, శ్రీపద్మావతీజానేః, శ్రీవేంకటేశ్వర పరబ్రహ్మణః, రూపాంతరభూతస్య, శ్రీరామచంద్రప్రభోః, అనుగ్రహేణ, అస్మిన్, సర్వజగదుపద్రవకాలే, ప్రపంచశాంత్యర్థమ్, అతిశీఘ్రమేవ, విషూచికేత్యాదిక్రిమేః, వినాశనార్థం, సర్వప్రపంచస్య, విశిష్య, భారతదేశస్య, ఉత్తరోత్తర, శుభసంపత్-సమృద్ధ్యర్థం, సర్వేషామ్, ఆస్తిక మహాజనానాం, సకుటుంబానాం, ఆయురారోగ్యైశ్వర్య, సద్బుద్ధిత్యాది, సర్వశుభఫలప్రాప్త్యర్థం, సర్వవిధ సుస్థిరతా సిద్ధ్యర్థం, విద్యావిత్త వాణిజ్య, దేశరక్షణాది రంగేషు, సర్వతోముఖాభివృద్ధి ద్వారా, శ్రీరామరాజ్యస్య, పునర్వ్యవస్థాపనార్థం, వైదిక ధర్మాభిధానస్య, సనాతన ఆర్ష ధర్మస్య, సర్వోన్నతి సిద్ధ్యర్థం, తద్ధర్మ ప్రతికూలతా పరిహారార్థం, వైరిక్షయార్థం, గోసంరక్షణార్థం చ, విశేషతః, ఏతాదృశ, జగత్కళ్యాణకర, కార్యక్రమనిర్వహణశీలస్య, శ్రీమత్ తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానస్య, సర్వతోముఖాభివృద్ధ్యర్థం, హనుమత్ సీతాలక్ష్మణ, భరతశత్రుఘ్న, పరివారసమేత, శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణః, ప్రీత్యర్థం చ, సీతాలక్ష్మణ హనుమత్సమేత, శ్రీరామమూలమంత్రానుస్థాన, తర్పణ, హోమపూర్వకం

మారుతస్య సమో వేగో గరుడస్య సమో జవో

ఇత్యేతన్మంత్రాంతర్గత, కటపయాది, సంఖ్యాశాస్త్రానుసారం, శ్రీమద్వాల్మీకి రామాయణాంతర్గత, కిష్కింధాకాండ పారాయణం, ఆచార్యముఖేన, అన్యోన్య-సాహాయ్యేన, లోకకళ్యాణార్థం, కరిష్యామహే.

శ్రీ రిషిప్రార్థన

రామాయ రామభద్రాయ రామచంద్రాయ వేధసే ।
రఘునాథాయ నాథాయ సీతాయాః పతయే నమః ॥ 1 ॥

శ్రీ ఆంజనేయ ప్రార్థన

గోష్పదీకృతవారాశిం మశకీకృతరాక్షసం ।
రామాయణమహామాలారత్నం వందేఽనిలాత్మజమ్ ॥ 2 ॥

శ్రీ వాల్మీకి ప్రార్థన

కూజంతం రామ రామేతి మధురం మధురాక్షరమ్ ।
ఆరుహ్య కవితాశాఖాం వందే వాల్మీకి కోకిలమ్ ॥ 3 ॥

శ్రీరిషుచంస్రు పరబ్రహ్మణే నమః

అథ శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే కిష్కింధాకాండే త్రిషష్ఠితమస్కంధః

సుగ్రీవాదియుతం శ్రీశం భస్మాంగావృతమీశ్వరం ।

మహేశ్వరసమం ధ్యాయేత్ కిష్కింధాకాండ ఉత్తమే ॥

1. ఏతైరన్వైశ్చ బహుభిరాః వాక్యైర్వాక్యవిదాం వరః ।
మాం ప్రశస్యాభ్యనుజ్ఞాప్య ప్రవిష్టః స స్వమాశ్రమమ్ ॥63.1॥ (2 సార్లు)
2. కన్దరాత్తు విసర్పిత్యా పర్వతస్య శనైశ్చనైః ।
అహం విన్ద్యం సమారుహ్య భవతః ప్రతిపాలయే ॥ 63.2 ॥
3. అద్య త్వేతస్య కాలస్య సాగ్రం వర్షశతం గతమ్ ।
దేశకాల ప్రతీక్షోఽస్మి హృది కృత్వా మునేర్వచః ॥ 63.3 ॥
4. మహాప్రస్థానమాసాద్య స్వర్గతే తు నిశాకరే ।
మాం నిర్దహతి సంతాపః వితర్కైర్బహుభిర్వృతమ్ ॥ 63.4 ॥
5. ఉత్థితాం మరణే బుద్ధిం మునివాక్యైర్నివర్తయే ।
బుద్ధిర్యా తేన మే దత్తా ప్రాణానాం రక్షణాయ తు ।
సా మేఽపనయతే దుఃఖం దీప్తేవాగ్నిశిఖా తమః ॥ 63.5 ॥
6. బుధ్యతా చ మయా వీర్యం రావణస్య దురాత్మనః ।
పుత్రః సంతర్జితో వాగ్భిః న త్రాతా మైథిలీ కథమ్ ॥ 63.6 ॥
7. తస్యా విలపితం శ్రుత్వా తౌ చ సీతావినాకృతౌ ।
న మే దశరథస్నేహాత్ పుత్రేణోత్పాదితం ప్రియమ్ ॥ 63.7 ॥
8. తస్య త్వేవం బ్రువాణస్య సమ్పాతేర్వానరైస్సహ ।
ఉత్పేతతుస్తదా పక్షౌ సమక్షం వనచారిణామ్ ॥ 63.8 ॥
9. స దృష్ట్వా స్వాం తనుం పక్షైః ఉద్గతైరరుణచ్ఛదైః ।
ప్రహర్షమతులం లేభే వానరాంశ్చేదమబ్రవీత్ ॥ 63.9 ॥
10. ఋషేర్నిశాకరస్యైవ ప్రభావాదమితాత్మనః ।
ఆదిత్యరశ్మినిర్దగ్ధౌ పక్షౌ మే పునరుత్థితౌ ॥ 63.10 ॥
11. యౌవనే వర్తమానస్య మమాసీద్యః పరాక్రమః ।
తమేవాద్యానుగచ్ఛామి బలం పౌరుషమేవ చ ॥ 63.11 ॥

12. సర్వథా క్రియతాం యత్నః సీతామధిగమిష్యథ ।
పక్షలాభో మమాయం వః సిద్ధిప్రత్యయకారకః ॥ 63.12 ॥
13. ఇత్యుక్త్వా స హరీన్ సర్వాన్ సంపాతిః పతగోత్తమః ।
ఉత్పాత గిరేశ్శృంగాత్ జిజ్ఞాసుః ఖగమో గతిమ్ ॥ 63.13 ॥
14. తస్య తద్వచనం శ్రుత్వా ప్రీతిసంహృష్టమానసాః ।
బభూవుర్హరిశార్దూలాః విక్రమాభ్యుదయోన్ముఖాః ॥ 63.14 ॥
15. అథ పవనసమానవిక్రమాః, ప్లవగవరాః ప్రతిలబ్ధపౌరుషాః ।
అభిజిదభిముఖా దిశం యయుః, జనకసుతాపరిమార్గణోన్ముఖాః ॥
॥ 63.15 ॥ (2 సార్లు)

సుగ్రీవాదియుతం శ్రీశం భస్మాంగావృతమీశ్వరం ।
మహేశ్వరసమం ధ్యాయేత్ కిష్కింధాకాండ ఉత్తమే ॥

ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే కిష్కింధాకాండే త్రిషష్టితమస్సర్గః

అథ శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే కిష్కింధాకాండే చతుఃషష్టితమస్సర్గః

సుగ్రీవాదియుతం శ్రీశం భస్మాంగావృతమీశ్వరం ।
మహేశ్వరసమం ధ్యాయేత్ కిష్కింధాకాండ ఉత్తమే ॥

16. ఆఖ్యాతా గృధ్రరాజేన సముత్పత్య ప్లవంగమాః ।
సంగమ్య ప్రీతిసంయుక్తాః వినేదుస్సింహవిక్రమాః ॥ 64.1 ॥ (2 సార్లు)
17. సంపాతేర్వచనం శ్రుత్వా హరయో రావణక్షయమ్ ।
హృష్టాస్సాగరమాజగ్ముః సీతాదర్శనకాంక్షిణః ॥ 64.2 ॥
18. అభిక్రమ్య తు తం దేశం దదృశుర్భీమవిక్రమాః ।
కృత్స్నం లోకస్య మహతః ప్రతిభిమ్బుమివ స్థితమ్ ॥ 64.3 ॥
19. దక్షిణస్య సముద్రస్య సమాసాద్యోత్తరాం దిశమ్ ।
సన్నివేశం తతశ్చక్రుః హరివీరా మహాబలాః ॥ 64.4 ॥
20. సత్త్వైర్మహద్భిర్వికృతైః క్రీడద్భిర్వివిధైర్జలైః ।
వ్యత్యస్తైస్సుమహాకాయైః ఊర్మిభిశ్చ సమాకులమ్ ॥ 64.5 ॥

21. ప్రసుప్తమివ చాన్యత్ర క్రీడంతమివ చాన్యతః ।
క్వచిత్పర్వతమాత్రైశ్చ జలరాశిభిరావృతమ్ ॥ 64.6 ॥
22. సంకులం దానవేంద్రైశ్చ పాతాలతలవాసిభిః ।
రోమహర్షకరం దృష్ట్వా విషేదుః కపికుంజరాః ॥ 64.7 ॥
23. ఆకాశమివ దుష్పారం సాగరం ప్రేక్ష్య వానరాః ।
విషేదుస్సహసా సర్వే కథం కార్యమితి బ్రువన్ ॥ 64.8 ॥
24. విషణ్ణాం వాహినీం దృష్ట్వా సాగరస్య నిరీక్షణాత్ ।
అశ్వాసయామాస హరీన్ భయార్తాన్ హరిసత్తమః ॥ 64.9 ॥
25. తాన్ విషాదేన మహతా విషణ్ణాన్ వానరర్షభాన్ ।
ఉవాచ మతిమాన్ కాలే వాలిసూనుర్మహాబలః ॥ 64.10 ॥
26. న విషాదే మనః కార్యం విషాదో దోషవత్తమః ।
విషాదో హన్తి పురుషం బాలం క్రుద్ధ ఇవోరగః ॥ 64.11 ॥
27. విషాదో యం ప్రసహతే విక్రమే పర్యుపస్థితే ।
తేజసా తస్య హీనస్య పురుషార్థో న సిద్ధ్యతి ॥ 64.12 ॥
28. తస్యాం రాత్ర్యాం వృతీతాయామ్ అంగదో వానరైస్సహ ।
హరివృద్ధైస్సమాగమ్య పునర్మంత్రమమంత్రయత్ ॥ 64.13 ॥
29. సా వానరాణాం ధ్వజినీ పరివార్యాంగదం బభౌ ।
వాసవం పరివార్యేవ మరుతాం వాహినీ స్థితా ॥ 64.14 ॥
30. కోఽన్యస్తాం వానరీం సేనాం శక్తః స్తమ్భయితుం భవేత్ ।
అన్యత్ర వాలితనయాత్ అన్యత్ర చ హనూమతః ॥ 64.15 ॥
31. తతస్తాన్ హరివృద్ధాంశ్చ తచ్చ సైన్యమరిన్దమః ।
అనుమాన్యాఙ్గదశ్రీమాన్ వాక్యమర్థవదబ్రవీత్ ॥ 64.16 ॥
32. క ఇదానీం మహాతేజాః లంఘయిష్యతి సాగరమ్ ।
కః కరిష్యతి సుగ్రీవం సత్యసన్ధమరిన్దమమ్ ॥ 64.17 ॥
33. కో వీరో యోజనశతం లంఘయేచ్చు ప్లవంగమాః ।
ఇమాంశ్చ యూధపాన్ సర్వాన్ మోక్షయేత్ కో మహాభయాత్ ॥ 64.18 ॥

34. కస్య ప్రభావాద్దారాంశ్చ పుత్రాంశ్చైవ గృహాణి చ ।
ఇతో నివృత్తాః పశ్యేమ సిద్ధార్థాస్సుఖినో వయమ్ ॥ 64.19 ॥
35. కస్య ప్రసాదాద్రామం చ లక్షణం చ మహాబలమ్ ।
అభిగచ్ఛేమ సంహృష్టాః సుగ్రీవం చ మహాబలమ్ ॥ 64.20 ॥
36. యది కశ్చిత్సమర్థో వః సాగరప్లవనే హరిః ।
స దదాత్విహ నశ్శీఘ్రం పుణ్యామభయదక్షిణామ్ ॥ 64.21 ॥
37. అంగదస్య వచశ్రుత్వా న కశ్చిత్ కించిదబ్రవీత్ ।
స్తిమితేవాభవత్సర్వా తత్ర సా హరివాహినీ ॥ 64.22 ॥
38. పునరేవాంగదః ప్రాహ తాన్ హరీన్ హరిసత్తమః ।
సర్వే బలవతాం శ్రేష్ఠాః భవన్తో దృఢవిక్రమాః ॥ 64.23 ॥
39. వ్యపదేశ్యకులే జాతాః పూజితాశ్చాప్యభీక్షణః ।
న హి వో గమనే సంగః కదాచిత్కస్యచిత్వచిత్ ।
బ్రువధ్వం యస్య యా శక్తిః ప్లవనే ప్లవగర్షభాః ॥64.24॥ (2 సార్లు)

సుగ్రీవాదియుతం శ్రీశం భస్మాంగావృతమీశ్వరం ।
మహేశ్వరసమం ధ్యాయేత్ కిష్కింధాకాండ ఉత్తమే ॥
ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే కిష్కింధాకాండే
చతుష్షష్ఠితమస్సర్గః

అథ శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే కిష్కింధాకాండే పంచషష్ఠితమస్సర్గః
సుగ్రీవాదియుతం శ్రీశం భస్మాంగావృతమీశ్వరం ।
మహేశ్వరసమం ధ్యాయేత్ కిష్కింధాకాండ ఉత్తమే ॥

40. తతోఽంగదవచశ్రుత్వా సర్వే తే వానరోత్తమాః ।
స్వం స్వం గతౌ సముత్సాహమ్ ఆహుస్తత్ర యథాక్రమమ్ ॥65.1॥
(2 సార్లు)

41. గజో గవాక్షో గవయః శరభో గన్ధమాదనః ।
మైన్దశ్చ ద్వివిదశ్చైవ సుషేణో జామ్బవాంస్తథా ॥ 65.2 ॥

42. ఆబభాషే గజస్తత్ర ప్లవేయం దశయోజనమ్ ।
గవాక్షో యోజనాన్యాహ గమిష్యామీతి వింశతిమ్ ॥ 65.3 ॥
43. గవయో వానరస్తత్ర వానరాంస్తానువాచ హ ।
త్రింశతం తు గమిష్యామి యోజనానాం ప్లవంగమాః ॥ 65.4 ॥
44. శరభస్తానువాచాథ వానరాన్ వానరర్షభః ।
చత్వారింశద్గమిష్యామి యోజనానాం ప్లవంగమాః ॥ 65.5
45. వానరస్తు మహాతేజాః అబ్రవీద్గన్ధమాదనః ।
యోజనానాం గమిష్యామి పంచాశత్తు న సంశయః ॥ 65.6 ॥
46. మైన్దస్తు వానరస్తత్ర వానరాంస్తానువాచ హ ।
యోజనానాం పరం షష్టిమ్ అహం ప్లవితుముత్సహే ॥ 65.7 ॥
47. తతస్తత్ర మహాతేజాః ద్వివిదః ప్రత్యభాషత ।
గమిష్యామి న సన్దేహః సప్తతిం యోజనాన్యహమ్ ॥ 65.8 ॥
48. సుషేణస్తు హరిశ్రేష్ఠః ప్రోక్తవాన్ కపిసత్తమాన్ ।
అశీతిం యోజనానాం తు ప్లవేయం ప్లవగేశ్వరాః ॥ 65.9 ॥
49. తేషాం కథయతాం తత్ర సర్వాంస్తాననుమాన్య చ ।
తతో వృద్ధతమస్తేషాం జామ్బవాన్ ప్రత్యభాషత ॥ 65.10 ॥
50. పూర్వమస్మాకమప్యాసీత్ కశ్చిద్గతిపరాక్రమః ।
తే వయం వయసః పారమ్ అనుప్రాప్తాస్మ సామ్రుతమ్ ॥65.11 ॥
51. కిన్తు నైవం గతే శక్యమ్ ఇదం కార్యముపేక్షితుమ్ ।
తదర్థం కపిరాజశ్చ రామశ్చ కృతనిశ్చయౌ ॥ 65.12 ॥
52. సామ్రుతం కాలభేదేన యా గతిస్తాం నిబోధత ।
నవతిం యోజనానాం తు గమిష్యామి న సంశయః ।
తాంస్తు సర్వాన్ హరిశ్రేష్ఠాన్ జామ్బవాన్ పునరబ్రవీత్ ॥ 65.13 ॥
53. న ఖల్వేతావదేవాసీత్ గమనే మే పరాక్రమః ।
మయా మహాబలేఛ్చైవ యజ్ఞే విష్ణుస్సనాతనః ॥ 65.14 ॥

54. ప్రదక్షిణీకృతః పూర్వం క్రమమాణస్త్రివిక్రమమ్ ।
స ఇదానీమహం వృద్ధః ప్లవనే మన్దవిక్రమః ॥ 65.15 ॥
55. యౌవనే చ తదా ౨౨ సీన్మే బలమప్రతిమం పరైః ।
సంప్రత్యేతావతీం శక్తిం గమనే తర్కయామ్యహమ్ ॥ 65.16 ॥
56. నైతావతా చ సంసిద్ధిః కార్యస్యాస్య భవిష్యతి ।
అథోత్తరముదారార్థమ్ అబ్రవీదంగదస్తదా ॥ 65.17 ॥
57. అనుమాన్య మహాప్రాజ్ఞం జామ్భవన్తం మహాకపిః ।
అహమేతద్గమిష్యామి యోజనానాం శతం మహత్ ॥ 65.18 ॥
58. నివర్తనే తు మే శక్తిః స్యాన్న వేతి న నిశ్చితా ।
తమువాచ హరిశ్రేష్ఠం జామ్భవాన్ వాక్యకోవిదః ॥ 65.19 ॥
59. జ్ఞాయతే గమనే శక్తిః తవ హర్మ్యక్షసత్తమ ॥ 65.20 ॥
60. కామం శతం సహస్రం వా న హ్యేష విధిరుచ్యతే ।
యోజనానాం భవాన్ శక్తః గన్తుం ప్రతినివర్తితుమ్ ॥ 65.21 ॥
61. న హి ప్రేషయితా తాత స్వామీ ప్రేష్యః కథంచన ।
భవతా ౨౨ యం జనస్సర్వః ప్రేష్యః ప్లవగసత్తమ ॥ 65.22 ॥
62. భవాన్ కలత్రమస్మాకం స్వామిభావే వ్యవస్థితః ।
స్వామీ కలత్రం సైన్యస్య గతిరేషా పరన్తప ।
తస్మాత్కలత్రవత్తాత ప్రతిపాల్యస్సదా భవాన్ ॥ 65.23 ॥
63. అపి చైతస్య కార్యస్య భవాన్ మూలమరిందమ ।
మూలమర్థస్య సంరక్ష్యమ్ ఏష కార్యవిదాం నయః ।
మూలే హి సతి సిద్ధ్యన్తి గుణాః పుష్పఫలోదయాః ॥ 65.24 ॥
64. తద్భవానస్య కార్యస్య సాధనే సత్యవిక్రమ ॥ 65.25 ॥
65. బుద్ధి విక్రమసమ్పన్నః హేతురత్ర పరంతప ।
గురుశ్చ గురుపుత్రశ్చ త్వం హి నః కపిసత్తమ ॥ 65.26 ॥
66. భవన్తమాశ్రిత్య వయం సమర్థా హ్యర్థసాధనే ।
ఉక్తవాక్యం మహాప్రాజ్ఞం జామ్భవన్తం మహాకపిః ॥ 65.27 ॥

67. ప్రత్యువాచోత్తరం వాక్యం వాలిసూనురథాంగదః ।
యది నాహం గమిష్యామి నాన్యే వానరపుంగవాః ॥ 65.28 ॥
68. పునః ఖల్విదమస్మాభిః కార్యం ప్రాయోపవేశనమ్ ।
న హ్యకృత్వా హరిపతేః సన్దేశం తస్య ధీమతః ॥ 65.29 ॥
69. తత్రాపి గత్వా ప్రాణానాం పశ్యామి పరిరక్షణమ్ ।
న హి ప్రసాదే చాత్యర్థం కోపే చ హరిరీశ్వరః ॥ 65.30 ॥
70. అతీత్య తస్య సందేశం వినాశో గమనే భవేత్ ।
తద్యథా హ్యస్య కార్యస్య న భవత్యన్యథా గతిః ॥ 65.31 ॥
71. తద్భవానేవ దృష్టార్థః సంచింతయితుమర్హతి ।
సోఽఙ్గదేన తదా వీరః ప్రత్యుక్తః ప్లవగర్షభః ॥ 65.32 ॥
72. జామ్బువానుత్తరం వాక్యం ప్రోవాచేదం తతోఽఙ్గదమ్ ।
అస్య తే వీర కార్యస్య న కించిత్పరిహీయతే ।
ఏష సంచోదయామ్యేనం యః కార్యం సాధయిష్యతి ॥ 65.33 ॥
73. తతః ప్రతీతం ప్లవతాం వరిష్ఠమ్, ఏకాంతమాశ్రిత్య సుఖోపవిష్టమ్ ।
సంచోదయామాస హరిప్రవీరః, హరిప్రవీరం హనుమంతమేవ ॥
॥ 65.34 ॥ (2 సార్లు)

సుగ్రీవాదియుతం శ్రీశం భస్మాంగావృతమీశ్వరం ।
మహేశ్వరసమం ధ్యాయేత్ కిష్కింధాకాండ ఉత్తమే ॥
ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే కిష్కింధాకాండే
పంచషష్ఠితమస్సర్గః

అథ శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే కిష్కింధాకాండే షట్షష్ఠితమస్సర్గః
సుగ్రీవాదియుతం శ్రీశం భస్మాంగావృతమీశ్వరం ।
మహేశ్వరసమం ధ్యాయేత్ కిష్కింధాకాండ ఉత్తమే ॥

74. అనేకశతసాహస్రీం విషణ్ణాం హరివాహినీమ్ ।
జామ్బువాన్ సముదీక్ష్ణ్యేవం హనుమంతమథాబ్రవీత్ ॥66.1॥(2 సార్లు)

75. వీర వానరలోకస్య సర్వశాస్త్రవిశారద ।
తూష్ణీమేకాంతమాశ్రిత్య హనుమన్ కిం న జల్పసి ॥ 66.2 ॥
76. హనుమన్ హరిరాజస్య సుగ్రీవస్య సమో హ్యసి ।
రామలక్ష్మణయోశ్చాపి తేజసా చ బలేన చ ॥ 66.3 ॥
77. అరిష్టనేమినః పుత్రః వైనతేయో మహాబలః ।
గరుత్మానితి విఖ్యాతః ఉత్తమస్సర్వపక్షిణామ్ ॥ 66.4 ॥
78. బహుశో హి మయా దృష్టః సాగరే స మహాబలః ।
భుజగానుద్ధరన్ పక్షీ మహావేగో మహాయశాః ॥ 66.5 ॥
79. పక్షయోర్యద్బలం తస్య తావద్భుజబలం తవ ।
విక్రమశ్చాపి వేగశ్చ న తే తేనావహీయతే ॥ 66.6 ॥
80. బలం బుద్ధిశ్చ తేజశ్చ సత్త్వం చ హరిపుంగవ ।
విశిష్టం సర్వభూతేషు కిమాత్మానం న బుధ్యసే ॥ 66.7 ॥
81. అప్పరాఽప్పరసాం శ్రేష్ఠా విఖ్యాతా పుంజికస్థలా ।
అంజనేతి పరిఖ్యాతా పత్నీ కేసరిణో హరేః ॥ 66.8 ॥
82. విఖ్యాతా త్రిషు లోకేషు రూపేణాప్రతిమా భువి ।
అభిశాపాదభూత్తాత వానరీ కామరూపిణీ ॥ 66.9 ॥
83. దుహితా వానరేంద్రస్య కుంజరస్య మహాత్మనః ।
కపిత్వే చారుసర్వాంగీ కదాచిత్ కామరూపిణీ ॥ 66.10 ॥
84. మానుషం విగ్రహం కృత్వా రూపయౌవనశాలినీ ।
విచిత్రమాల్యాభరణా మహార్షక్షౌమవాసినీ ।
అచరత్ పర్వతస్యాగ్రే ప్రావృడంబుదసన్నిభే ॥ 66.11 ॥
85. తస్యా వస్త్రం విశాలాక్ష్యాః పీతం రక్తదశం శుభమ్ ।
స్థితాయాః పర్వతస్యాగ్రే మారుతోఽపహరచ్ఛనైః ॥ 66.12 ॥
86. స దదర్శ తతస్తస్యాః వృత్తావూరూ సుసంహతౌ ।
స్తనౌ చ పీనౌ సహితౌ సుజాతం చారు చాననమ్ ॥ 66.13 ॥

87. తాం విశాలాయతశ్రోణీం తనుమధ్యాం యశస్వినీమ్ ।
దృష్టైవ శుభసర్వాంగీం పవనః కామమోహితః ॥ 66.14 ॥
88. స తాం భుజాభ్యాం దీర్ఘాభ్యాం పర్యప్వజత మారుతః ।
మన్మథావిష్టసర్వాంగః గతాత్మా తామనిందితామ్ ॥ 66.15 ॥
89. సా తు తత్రైవ సంభ్రాంతా సువృత్తా వాక్యమబ్రవీత్ ।
ఏకపత్నీవ్రతమిదం కో నాశయితుమిచ్ఛతి ।
అంజనాయా వచశ్రుత్వా మారుతః ప్రత్యభాషత ॥ 66.16 ॥
90. న త్వాం హింసామి సుశ్రోణి మా భూత్తే సుభగే భయమ్ ।
మనసాఽస్మి గతో యత్త్వాం పరిష్వజ్య యశస్వినీమ్ ॥ 66.17 ॥
91. వీర్యవాన్ బుద్ధిసంపన్నః తవ పుత్రో భవిష్యతి ।
మహాసత్వో మహాతేజాః మహాబలపరాక్రమః ।
లంఘనే ప్లవనే చైవ భవిష్యతి మయా సమః ॥ 66.18 ॥
92. ఏవముక్తా తతస్తుష్టా జననీ తే మహాకపే ।
గుహాయాం త్వాం మహాబాహో ప్రజజ్ఞే ప్లవగర్షభమ్ ॥ 66.19 ॥
93. అభ్యుత్థితం తతస్సూర్యం బాలో దృష్ట్వా మహావనే ।
ఫలం చేతి జిఘ్నుక్షుస్త్వమ్ ఉత్పూత్యాభ్యుద్గతో దివమ్ ॥ 66.20 ॥
94. శతాని త్రీణి గత్వాఽథ యోజనానాం మహాకపే ।
తేజసా తస్య నిర్ధుతః న విషాదం గతస్తతః ॥ 66.21 ॥
95. తావదాపతతస్తూర్ణమ్ అన్తరిక్షం మహాకపే ।
క్షిప్తమింద్రేణ తే వజ్రం క్రోధావిష్టేన ధీమతా ॥ 66.22 ॥
96. తదా శైలాగ్రశిఖరే వామో హనురభజ్యత ।
తతో హి నామధేయం తే హసూమానితి కీర్త్యతే ॥ 66.23 ॥
97. తతస్త్వాం నిహతం దృష్ట్వా వాయుర్గన్ధవహస్స్వయమ్ ।
త్రైలోక్యే భృశసంక్రుద్ధః న వవౌ వై ప్రభంజనః ॥ 66.24 ॥
98. సంభ్రాంతాశ్చ సురాస్సర్వే త్రైలోక్యే క్షోభితే సతి ।
ప్రసాదయన్తి సంక్రుద్ధం మారుతం భువనేశ్వరాః ॥ 66.25 ॥

99. ప్రసాదితే చ పవనే బ్రహ్మ తుభ్యం వరం దదౌ ।
అశస్త్రవధ్యతాం తాత సమరే సత్యవిక్రమ ॥ 66.26 ॥
100. వజ్రస్య చ నిపాతేన విరుజం త్వాం సమీక్ష్య చ ।
సహస్రనేత్రః ప్రీతాత్మా దదౌ తే వరముత్తమమ్ ॥ 66.27 ॥
101. స్వచ్ఛన్దతశ్చ మరణం తే భూయాదితి వై ప్రభో ।
స త్వం కేసరిణః పుత్రః క్షేత్రజో భీమవిక్రమః ॥ 66.28 ॥
102. మారుతస్యారసః పుత్రః తేజసా చాపి తత్సమః ।
ఈదృశస్య హి తే తాత వర్ణయామః కథం బలమ్ ॥
కార్యం చ లోకసమ్మాన్యం కర్తుం శక్తస్త్వమేవ హి ।
భవాన్ జీవాతవేఽస్మాకమ్ అంజనాగర్భసంభవః ।
త్వం హి వాయుసుతో వత్స ప్లవనే చాపి తత్సమః ॥ 66.29 ॥
103. వయమద్య గతప్రాణాః భవాన్నస్తాతు సాంప్రతమ్ ।
దాక్ష్యవిక్రమసంపున్నః పక్షిరాజ ఇవాపరః ॥ 66.30 ॥
104. త్రివిక్రమే మయా తాత సశైలవనకాననా ।
త్రిస్సప్తకృత్వః పృథివీ పరిక్రాంతా ప్రదక్షిణమ్ ॥ 66.31 ॥
- 105 తథా చౌషధయోఽస్మాభిః సంచితా దేవశాసనాత్ ।
నిష్పన్నమమృతం యాభిః తదాసీన్నో మహద్భలమ్ ॥ 66.32 ॥
106. స ఇదాసీమహం వృద్ధః పరిహీనపరాక్రమః ।
సాంప్రతం కాలమస్మాకం భవాన్ సర్వగుణాన్వితః ॥ 66.33 ॥
107. తద్విజృంభస్వ విక్రాంతః ప్లవతాముత్తమో హ్యసి ।
త్వద్వీర్యం ద్రష్టుకామేయం సర్వవాసరవాహినీ ॥ 66.34 ॥
108. ఉత్తిష్ట హరిశార్దూల లంఘయస్వ మహార్ణవమ్ ।
పరా హి సర్వభూతానాం హనుమన్ యా గతిస్తవ ॥ 66.35 ॥
109. విషణ్ణా హరయస్సర్వే హనూమన్ కిముపేక్షసే ।
విక్రమస్వ మహావేగో విష్ణుస్తీన్ విక్రమానివ ॥ 66.36 ॥

110 తతస్తు వై జాంబవతా ప్రచోదితః, ప్రతీతవేగః పవనాత్మజః కపిః ।
ప్రహర్షయంతాం హరివీరవాహినీం, చకార రూపం మహదాత్మనస్తదా ॥

॥ 66.37 ॥ (2 సార్లు)

సుగ్రీవాదియుతం శ్రీశం భస్మాంగావృతమీశ్వరం ।
మహేశ్వరసమం ధ్యాయేత్ కిష్కింధాకాండ ఉత్తమే ॥

ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే కిష్కింధాకాండే షట్షష్ఠితమస్సర్గః

అథ శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే కిష్కింధాకాండే సప్తషష్ఠితమస్సర్గః

సుగ్రీవాదియుతం శ్రీశం భస్మాంగావృతమీశ్వరం ।
మహేశ్వరసమం ధ్యాయేత్ కిష్కింధాకాండ ఉత్తమే ॥

111. తం దృష్ట్వా జృంభమాణం తే క్రమితుం శతయోజనమ్ ।
వీర్యేణాపూర్యమాణం చ సహసా వానరోత్తమమ్ ॥67.1॥(2 సార్లు)

112. సహసా శోకముత్పజ్య ప్రహర్షేణ సమన్వితా ।
వినేదుస్తుప్టువృశ్చాపి హనూమంతం మహాబలమ్ ॥ 67.2 ॥

113. ప్రహృష్టా విస్మితాశ్చైవ వీక్షంతే స్మ సమంతతః ।
త్రివిక్రమకృతోత్సాహం నారాయణమివ ప్రజాః ॥ 67.3 ॥

114. సంస్తాయమానో హనుమాన్ వ్యవర్ధత మహాబలః ।
సమావిధ్య చ లాంగూలం హర్షాచ్ఛ బలమేయివాన్ ॥ 67.4 ॥

115. తస్య సంస్తాయమానస్య వృద్ధైర్వానరపుంగవైః ।
తేజసాఽఽపూర్యమాణస్య రూపమాసీదనుత్తమమ్ ॥ 67.5 ॥

116. యథా విజృమ్భతే సింహః వివృద్ధో గిరిగహ్వరే ।
మారుతస్యోరసః పుత్రః తథా సంప్రతి జృంభతే ॥ 67.6 ॥

117. అశోభత ముఖం తస్య జృంభమాణస్య ధీమతః ।
అంబరీషమివాదీప్తం విధూమ ఇవ పావకః ॥ 67.7 ॥

118. హరీణాముత్థితో మధ్యాత్ సంప్రహృష్టతనూరుహః ।
అభివాద్య హరీన్ వృద్ధాన్ హనూమానిదమబ్రవీత్ ॥ 67.8 ॥

119. అరుజత్ పర్వతాగ్రాణి హుతాశనసఖోఽనిలః ।
బలవానప్రమేయశ్చ వాయురాకాశగోచరః ॥ 67.9 ॥
120. తస్యాహం శీఘ్రవేగస్య శీఘ్రగస్య మహాత్మనః ।
మారుతస్యోరసః పుత్రః ప్లవనే నాస్తి మత్సమః ॥ 67.10 ॥
121. ఉత్సహేయం హి విస్తీర్ణమ్ ఆలిఖంతమివామ్బురమ్ ।
మేరుం గిరిమసంగేన పరిగన్తుం సహస్రశః ॥ 67.11 ॥
122. బాహువేగప్రణున్నేన సాగరేణాహముత్సహే ।
సమాప్లావయితుం లోకం సపర్వతనదీహ్రాదమ్ ॥ 67.12 ॥
123. మమోరు జంఘవేగేన భవిష్యతి సముత్థితః ।
సముచ్చితమహాగ్రాహః సముద్రో వరుణాలయః ॥ 67.13 ॥
124. పన్నగాశనమాకాశే పతన్తుం పక్షిసేవితే ।
వైనతేయమహం శక్తః పరిగన్తుం సహస్రశః ॥ 67.14 ॥
125. ఉదయాత్ప్రస్థితం వాఽపి జ్వలన్తుం రశ్మిమాలినమ్ ।
అనస్తమితమాదిత్యమ్ అభిగన్తుం సముత్సహే ॥ 67.15 ॥
126. తతో భూమిమసంస్పృశ్య పునరాగన్తుముత్సహే ।
ప్రవేగేనైవ మహతా భీమేన ప్లవగర్షభాః ॥ 67.16 ॥
127. ఉత్సహేయమతిక్రాన్తుం సర్వానాకాశగోచరాన్ ।
సాగరం శోషయిష్యామి దారయిష్యామి మేదినీమ్ ॥ 67.17 ॥
128. పర్వతాంశ్చార్ణయిష్యామి ప్లవమానః ప్లవఙ్గమాః ।
హరిష్యామ్యూరువేగేన ప్లవమానో మహార్ణవమ్ ॥ 67.18 ॥
129. అతానాం వివిధం పుష్పం పాదపానాం చ సర్వశః ।
అనుయాస్యన్తి మామద్య ప్లవమానం విహాయసా ॥ 67.19 ॥
130. భవిష్యతి హి మే పన్థాః స్వాతేః పన్థా ఇవాంబరే ।
చరన్తుం ఘోరమాకాశమ్ ఉత్పతిష్యన్తమేవ వా ॥ 67.20 ॥
131. ద్రక్ష్యంతి నిపతంతం చ సర్వభూతాని వానరాః ।
మహామేఘప్రతీకాశం మాం చ ద్రక్ష్యథ వానరాః ॥ 67.21 ॥

132. దివమావృత్య గచ్ఛంతం గ్రసమానమివాంబరమ్ ।
విధమిష్యామి జీమూతాన్ కంపయిష్యామి పర్వతాన్ ।
సాగరం క్షోభయిష్యామి ప్లవమానస్సమాహితః ॥ 67.22 ॥
133. వైనతేయస్య సా శక్తిః మమ యా మారుతస్య వా ॥ 67.23 ॥
134. ఋతే సుపర్ణరాజానం మారుతం వా మహాజవమ్ ।
న తద్భూతం ప్రపశ్యామి యన్మాం ప్లుతమనువ్రజేత్ ॥ 67.24 ॥
135. నిమేషాంతరమాత్రేణ నిరాలమ్భనమమ్భరమ్ ।
సహసా నిపతిష్యామి ఘనాద్విద్యుద్వివోల్భితా ॥ 67.25 ॥
136. భవిష్యతి హి మే రూపం ప్లవమానస్య సాగరే ।
విష్ణోర్విక్రమమాణస్య పురా త్రీన్ విక్రమానివ ॥ 67.26 ॥
137. బుద్ధ్యా చాహం ప్రపశ్యామి మనశ్చేష్టా చ మే తథా ।
అహం ద్రక్ష్యామి వైదేహీం ప్రమోదధ్వం ప్లవంగమాః ॥ 67.27 ॥
138. మారుతస్య సమో వేగే గరుడస్య సమో జవే ।
అయుతం యోజనానాం తు గమిష్యామీతి మే మతిః ॥ 67.28 ॥
139. వాసవస్య సవజ్రస్య బ్రహ్మాణో వా స్వయంభువః ।
విక్రమ్య సహసా హస్తాత్ అమృతం తదిహానయే ॥ 67.29 ॥
140. లంకాం వాఽపి సముత్క్షిప్య గచ్ఛేయమితి మే మతిః ।
తమేవం వాసరశ్రేష్ఠం గర్జంతమమితౌజసమ్ ॥ 67.30 ॥
141. ప్రహృష్టా హరయస్తత్ర సముదైక్షంత విస్మితాః ।
తస్య తద్వచనం శ్రుత్వా జ్ఞాతీనాం శోకనాశనమ్ ॥ 67.31 ॥
142. ఉవాచ పరిసంహృష్టః జామ్బవాన్ హరిసత్తమమ్ ।
వీరకేసరిణః పుత్ర హనుమన్ మారుతాత్మజ ॥ 67.32 ॥
143. జ్ఞాతీనాం విపులశ్లోకః త్వయా తాత వినాశితః ।
తవ కళ్యాణరుచయః కపిముఖ్యాస్సమాగతాః ॥ 67.33 ॥

144. మంగళం కార్యసిద్ధ్యర్థం కరిష్యన్తి సమాహితాః ।
ఋషీణాం చ ప్రసాదేన కపివృద్ధమతేన చ ।
గురూణాం చ ప్రసాదేన ప్లవస్వ త్వం మహార్ణవమ్ ॥ 67.34 ॥
145. స్థాస్యామచ్యైకపాదేన యావదాగమనం తవ ।
త్వద్గతాని చ సర్వేషాం జీవితాని వనాకసామ్ ।
తతస్తు హరిశార్దూలః తానువాచ వనాకసః ॥ 67.35 ॥
146. నేయం మమ మహీ వేగం లంఘనే ధారయిష్యతి ।
ఏతానీహ నగస్యాస్య శిలాసంకటశాలినః ।
శిఖరాణి మహేంద్రస్య స్థిరాణి చ మహాన్తి చ ॥ 67.36 ॥
147. ఏషు వేగం కరిష్యామి మహేంద్రశిఖరేష్వహమ్ ।
నానాద్రుమవికీర్ణేషు ధాతునిఃప్యన్దశోభిషు ॥ 67.37 ॥
148. ఏతాని మమ నిష్పేషం పాదయోః ప్లవతాం వరాః ।
ప్లవతో ధారయిష్యన్తి యోజనానామితశ్శతమ్ ॥ 67.38 ॥
149. తతస్తం మారుతప్రఖ్యః స హరిర్మారుతాత్మజః ।
ఆరురోహ నగశ్రేష్ఠం మహేంద్రమరిమర్దనః ॥ 67.39 ॥
150. వృతం నానావిదైర్బుక్షైః మృగసేవితశాద్వలమ్ ।
లతాకుసుమసంబాధం నిత్యపుష్పఫలద్రుమమ్ ॥ 67.40 ॥
151. సింహశార్దూల చరితం మత్తమాతంగసేవితమ్ ।
మత్తద్విజగణోద్ఘ్నం సలిలోత్పీడసంకులమ్ ॥ 67.41 ॥
152. మహద్భిరుచ్ఛితం శృంగైః మహేంద్రం స మహాబలః ।
విచచార హరిశ్రేష్ఠః మహేంద్రసమవిక్రమః ॥ 67.42 ॥
153. పాదాభ్యాం పీడితస్తేన మహాశైలో మహాత్మనః ।
రరాజ సింహాభిహతః మహాన్మత్త ఇవ ద్విపః ॥ 67.43 ॥
154. ముమోచ సలిలోత్పీడాన్ విప్రకీర్ణశిలోచ్ఛయః ॥ 67.44 ॥
155. విత్రస్తమృగమాతంగః ప్రకంపితమహాద్రుమః ।
నాగగన్ధర్వమిథునైః పానసంసర్గకర్మజైః ॥ 67.45 ॥

156. ఉత్పతద్భిశ్చ విహగైః విద్యాధరగణైరపి ।
త్యజ్యమానమహాసానుః సంనిలీనమహోరగః ॥ 67.46 ॥
157. చలశృంగశిలోద్ఘాతః తదాఽ భూత్స మహాగిరిః ।
నిశ్శ్వసద్భిస్తదాఽఽ రైస్తు భుజంగైరర్థనిస్సుతైః ॥ 67.47 ॥
158. సపతాక ఇవాభాతి స తదా ధరణీధరః ॥ 67.48 ॥
159. ఋషిభిస్తాససంభ్రాన్తైః త్యజ్యమానశ్శిలోచ్చయః ।
సీదన్ మహతి కాన్తారే సార్థహీన ఇవాధ్వగః ॥ 67.49 ॥
160. స వేగవాన్ వేగసమాహితాత్మా
హరిప్రవీరః పరవీరహన్తా ।
మనస్సమాధాయ మహానుభావః
జగామ లంకాం మనసా మనస్వీ ॥ 67.50 ॥ (2 సార్లు)
- సుగ్రీవాదియుతం శ్రీశం భస్మాంగావృతమీశ్వరం ।
మహేశ్వరసమం ధ్యాయేత్ కిష్కింధాకాండ ఉత్తమే ॥
- ఇతి శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే కిష్కింధాకాండే సప్తషష్ఠితమస్సర్గః**

శ్రీ రామస్తుతి:

ఆపదానుసహర్తారం దాతారం సర్వసంపదాం ।
లోకాభిరామం శ్రీరామం భూయో భూయో నమామ్యహమ్ ॥

ఫలశ్రుతి:

బుద్ధిర్బలం యశో ధైర్యం నిర్భయత్వమరోగితా ।
అజాడ్యం వాక్పటుత్వం చ హనూమత్ స్మరణాత్ భవేత్ ॥

శ్రీరామచంద్రపరబ్రహ్మణే నమః

అథ క్షమాప్రార్థనా

యదక్షరపదభ్రష్టం మాత్రాహీనం చ యద్భవేత్ ।
తత్సర్వం క్షమ్యతాం దేవ నారాయణ నమోఽస్తుతే ॥

అథ భగవత్సమర్పణమ్

కాయేన వాచా మనసేంద్రియైర్వా
బుద్ధ్యాత్మనా వా ప్రకృతేస్స్వభావాత్ ।
కరోమి యద్యత్సకలం పరస్మై
నారాయణాయేతి సమర్పయామి ॥

అథ మంగళమ్

శ్రీయః కాంతాయ కళ్యాణనిధయే నిధయేఽర్థినామ్ ।
శ్రీవేంకటనివాసాయ శ్రీనివాసాయ మంగళమ్ ॥

